

UCHWAŁA NR V – 48/2019
RADY POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO
z dnia 28 marca 2019 r.

w sprawie przekazania Wojewodzie Mazowieckiemu rocznej informacji z realizacji w 2018 roku „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Wołomińskim na lata 2016-2021”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 511) oraz art. 35a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 511, z późn. zm.) Rada Powiatu Wołomińskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przekazuje się Wojewodzie Mazowieckiemu roczną informację z realizacji w 2018 roku „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Wołomińskim na lata 2016-2021”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

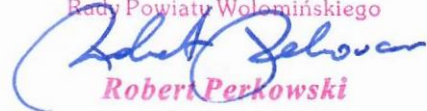
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wołomińskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Wołomińskiego

Robert Perkowski

Informacja z realizacji w 2018 roku Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 dla Powiatu Wołomińskiego

Dnia 17.10.2016r. Rada Powiatu Wołomińskiego przyjęła Uchwałę Nr XXV-256/2016 „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 dla Powiatu Wołomińskiego”. W związku z dyspozycją zawartą w art. 35a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018r, poz. 511 z późn. zm.) samorząd powiatowy przekazuje wojewodzie coroczną informację z realizacji przyjętego programu.

W związku z powyższym, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie zwróciło się do podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych, o udzielenie informacji o stopniu realizacji Programu i zrealizowanych działaniach w 2018 r.

W odpowiedzi otrzymaliśmy informacje z gmin powiatu wołomińskiego, wydziałów merytorycznych Starostwa Powiatowego, Powiatowego Urzędu Pracy, Szpitala Powiatowego, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, zespołów szkół specjalnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz organizacji pozarządowych.

Cel strategiczny nr 1:

Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.
2. Zwiększenie dostępu do leczenia, pomocy terapeutycznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
3. Podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw i uprawnień.
4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.
5. Zaspokajanie indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych.
6. Rozwój wczesnego wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych.
7. Wyrównywanie szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy Nr 1: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

Realizowane działania w 2018r.

- 1) Pomoc dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w rozwoju osobistym i w funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej poprzez indywidualne rozmowy ze specjalistami. Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla rodziców i dzieci niepełnosprawnych poprzez poradnictwo, warsztaty, wsparcie informacyjne.
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie
- 2) Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz osób niepełnosprawnych.
Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach
- 3) Aktywizacja mieszkańców DPS i ŚDS w celu poprawy ich kondycji i samodzielności.
Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tłuszczu.
- 4) Realizowanie zadań w zakresie rehabilitacji społecznej w formie terapii zajęciowej w postaci: zajęć stolarskich artystycznych, edukacyjnych muzycznych, teatralnych, treningu

umiejętności społecznych i interpersonalnych, treningu umiejętności praktycznych arteterapia (zajęcia plastyczne), choreoterapia (terapia przez taniec), biblioterapia (czytanie książek), rozmowy z mieszkańcami, zajęcia świetlicowe, pikniki, gry i zabawy, muzykoterapia (terapia śpiewem), silwoterapia (kontakt z przyrodą), ergoterapia (terapia pracą, zajęcia manualne), filmoterapia (zapoznajwanie mieszkańców z różnymi gatunkami filmów i rozmowy na ich temat).

Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Żąbkach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie.

- 5) Prowadzenie zajęć ukierunkowanych na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez: rehabilitację ruchową, logopedię, zajęcia z psychologiem, zajęcia muzyczno-teatralne, plastyczno-twórcze, fotograficzne, komputerowe, organizowanie imprez integracyjnych, wycieczek, wyjść kulturalnych.

Realizatorzy: Koło Pomocy Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Żąbkach, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.

- 6) Realizacja Projektu Socjalnego „Aktywny i bezpieczny senior II – śladami historii”, prelekcja nt. bezpieczeństwa seniorów; kierowanie do pracy z seniorami Asystenta Seniora.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce

- 7) Zorganizowanie 4 spotkań okolicznościowych (wiosenne, zimowe, z okazji Dnia Białej Laski, z Mikołajem) oraz 3 wyjazdów integracyjno-turystyczno-krajoznawczych, mających na celu zintegrowanie osób niewidomych i słabo widzących, zwiększenie ich aktywności, przygotowanie do sprawniejszego funkcjonowania w społeczeństwie oraz nabycie motywacji do dalszej rehabilitacji.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki Koło Terenowe w Wołominie.

- 8) Pomoc w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, kierowanie do DPS, kwalifikowanie do schronisk.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie

- 9) Organizowanie wycieczek szkolnych, integracja z innymi uczniami niepełnosprawnymi.

Realizatorzy: Zespół Szkół w Wołominie

- 10) Aktywizacja niepełnosprawnych poprzez wycieczki i lekcje biblioteczne, integracja z innymi osobami niepełnosprawnymi poprzez udział w uroczystościach powiatowych, konkursach.

Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie.

- 11) Świadczenie usług w Dziennym Domu Seniora.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

- 12) Dofinansowanie działań w ramach konkursu ofert:

Konkurs ofert	Zadanie	Dotacja		Wkład osobowy	Wkład rzeczowy	Beneficjenci Projektu
		Powiatu Wołomińskiego	Środki Własne			
Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych oraz środowiska osób niepełnosprawnych	„Dla Zdrowia Psychicznego 2018”	10 000 zł	1 777,28 zł			103 osoby
Terapia grupowa i indywidualna dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwoju	„Punkt diagnostyczno-terapeutyczny słyszę, mówię, czuję... - edycja piąta”	25 000 zł	4 761,92 zł			25 osób
Organizacja działań z zakresu promocji zdrowia i propagowania zdrowego stylu życia	„Zorganizowanie specjalistycznych badań diagnostyczno – neurologicznych, których celem będzie wykrycie neuropatii cukrzycowej, rozpowszechnienie wiedzy o czynnikach ryzyka chorób, kształtowanie nawyku samokontroli, zdrowego trybu życia i badań profilaktycznych.	3 1510 zł	8 595,12 zł	10 260 zł		Ok. 700 osób

Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych oraz środowiska osób niepełnosprawnych	„Mogę chcę i nie obawiam się”	24 690 zł	3 033,49 zł	900 zł	800 zł	20 osób
	„Prowadzenie dziennego środowiskowego domu samopomocy typu B dla 25 osób upośledzonych umysłowo na terenie miasta/gminy Radzymin w latach 2016-2019”	46 9235 zł				26 osób
	„Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych”	10 000 zł	428,26 zł	900 zł		174 osoby

Realizatorzy: Wydział Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego

Cel szczegółowy Nr 2: Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do leczenia, pomocy terapeutycznej i rehabilitacji

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Działania surdopedagoga i tłumacza języka migowego w celu pomocy w diagnozie dzieci i rozmowie z niesłyszącymi rodzicami
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie.
- 2) Prowadzenie rehabilitacji zgodnej z ideą opieki paliatywnej mającej na celu poprawę jakości życia, uzyskiwanej poprzez łagodzenie uciążliwych objawów i umożliwienia pacjentom funkcjonowania na optymalnym poziomie, czyli jak najdłuższe aktywizowanie pacjenta i utrzymanie jego sprawności i samodzielności.
Realizatorzy: Hospicjum Opatrzności Bożej.
- 3) Umożliwienie mieszkańcom DPS i OPS swobodnego dostępu do rehabilitacji i świadczeń medycznych.
Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie i Zielonce.
- 4) Udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych.

Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie i Zielonce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki Koło Terenowe w Wołominie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

- 5) Pomoc w zapisaniu się do lekarza. Dowóz do placówek medycznych i świadczących usługi rehabilitacyjne i terapeutyczne.

Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie i Zielonce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszczu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tuszczu, Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki Koło Terenowe w Wołominie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie.

- 6) Pomoc w wypełnieniu dokumentów do różnych instytucji udzielających wsparcia z zakresu opieki medycznej, rehabilitacji oraz otrzymania dofinansowania ze środków PFRON.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonce, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

- 7) Umożliwienie korzystania z rehabilitacji ruchowej, wsparcia psychologicznego, zajęć plastyczno-twórczych, muzyczno-teatralnych.

Realizatorzy: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Żąbkach, Fundacja Arka.

- 8) Prowadzenie Klub Osób Niepełnosprawnych Muminki, w którym odbywały się spotkania z psychologiem dla członków klubu oraz ich rodzin oraz ćwiczenia rehabilitacyjne.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonce.

- 9) Objęcie dzieci niepełnosprawnych opieką na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zielonce: terapią pedagogiczną, terapią logopedyczną, terapią psychomotoryczną, zajęciami stymulującymi funkcje wzrokowe i słuchowe, terapią integracji sensorycznej, wsparciem psychologicznym w ramach konsultacji.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce.

- 10) Przeprowadzenie zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych, rehabilitacyjnych, psychologicznych i pedagogicznych, nauczania indywidualnego, gimnastyki korekcyjnej.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Zespół Szkół w Wołominie.

- 11) Prowadzenie zajęć SI oraz rehabilitacji. Wydawanie opinii psychologicznych i pedagogicznych.

Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie.

- 12) Przeprowadzenie programów zdrowotnych i akcji profilaktycznych:

- „Szkolenie młodzieży i nauczycieli szkół ponadpodstawowych w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej”

Przeprowadzenie w powiatowych placówkach oświatowych zajęć edukacyjnych mających na celu przyswojenie przez młodzież i nauczycieli zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia innych osób do czasu przybycia fachowej opieki medycznej. Przeprowadzenie w 2018 roku łącznie 15 szkoleń edukacyjnych, które składały się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. W czasie zajęć teoretycznych przekazywano wiedzę na temat najczęściej występujących sytuacji, które mogą być zagrożeniem dla zdrowia i życia człowieka w różnym wieku, a także prowadzić do niepełnosprawności i trwałego kalectwa, również uświadamiano młodzież, że szybka i właściwa reakcja w miejscu nieszczęśliwego zdarzenia w największym stopniu wpływa na zminimalizowanie liczby osób niepełnosprawnych. W części praktycznej młodzież i opiekunowie mieli możliwość ćwiczeń na fantomie pod kontrolą i instruktażem ratownika medycznego. Uczestnikami szkoleń byli uczniowie i opiekunowie ze szkół ponadpodstawowych tj.: Zespół Szkół w Wołominie przy ul. Legionów 85, Zespół Szkół w Zielonce przy ul. Inżynierskiej 1 i Zespołu Szkół Ekonomicznych w Wołominie przy ul. Armii Krajowej 38. Łącznie w zajęciach uczestniczyło 353 osoby.

- „Profilaktyka nadwagi i otyłości dla dzieci, młodzieży i osób do 40 roku życia.”
Udzielenie łącznie 184 porad dietetyka dla dzieci, młodzieży i osób z nadwagą i otyłością deklarujących chęć redukcji masy ciała i przestrzegania poprawnych zasad żywieniowych, w ramach Gabinetu Promocji Zdrowia oraz innych jednodniowych akcji prozdrowotnych w 2018 roku. Możliwość uczestnictwa w zajęciach ruchowych z użyciem dostępnego sprzętu przez uczestników programu. Zmodyfikowanie stylu życia wielu młodych osób poprzez edukację, zalecenia i kresową kontrolę.
- „Profilaktyka badania gęstości w kierunku osteoporozy dla kobiet po 40 i mężczyzn po 60 roku życia”
Przebadanie łącznie 410 osób zamieszkałych na terenie Powiatu Wołomińskiego podczas czterech akcji od maja do października 2018 roku. 355 kobiet w wyznaczonym przedziale wiekowym i 55 mężczyzn w wieku podwyższonego ryzyka występowania osteoporozy. Wśród badanych zdiagnozowano 14 przypadków osteoporozy i 56 przypadków osteopenii. Stwierdza się duży odsetek osób z niską masą kostną. Pacjenci ze świeżo zdiagnozowaną chorobą zostali skierowani do poradni leczenia osteoporozy. Wczesna diagnostyka i szybko podjęte leczenie przyczyni się do zmniejszenia osób niepełnosprawnych w zakresie narządu ruchu.

- „Białe Soboty”
Zorganizowanie dla mieszkańców powiatu wołomińskiego trzech profilaktycznych akcji zdrowotnych tzw. „Białych Sobót”, na zlecenie i w uzgodnieniu z Wydziałem Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Wołominie. Nadanie każdej akcji tematu przewodniego: maj- „Profilaktyka chorób układu krążenia”; wrzesień - „Profilaktyka chorób cywilizacyjnych”; listopad-„Profilaktyka udarów, zawałów i chorób nowotworowych”.

Cel akcji stanowiło umożliwienie mieszkańcom powiatu skorzystanie z bezpłatnych badań i porad lekarzy specjalistów różnych specjalności medycznych. Organizując akcję brano pod uwagę dostępność pacjentów do poradni specjalistycznych w ramach umowy z NFZ, długość kolejki oczekujących i potrzeby społeczne. Podczas zorganizowanych akcji udzielono łącznie 2139 porad specjalistycznych, wykonano 760 badań specjalistycznych (echo serca, EKG, Doppler tętnic szyjnych, usg oka, spirometria, densytometria) i 1512 badań diagnostycznych (profil lipidowy, PSA, cholesterol, hemoglobina glikowana, cukier, ciśnienie, pomiar tkanki tłuszczowej, mięśniowej, masy kostnej, zawartość wody w organizmie, ważenie, oznaczenie BMI, markery nowotworowe jajnika, jelita grubego, i raka piersi) Szacuje się, że w profilaktycznych akcjach zdrowotnych „Białych Sobotach” wzięło udział 2000 mieszkańców Powiatu Wołomińskiego. Dzięki w/w działaniom, badaniom i poradzom lekarskim udało się wykryć wiele schorzeń z zakresu chorób cywilizacyjnych, zapobiec postępowi już istniejących oraz zmodyfikować leczenie i ustalić sposób samokontroli i samo opieki oraz profilaktyki II i III fazy. Każdorazowo duży nacisk położono na działania edukacyjne i informacje w zakresie profilaktyki pierwotnej chorób nowotworowych i różnych narządów.

- „Profilaktyczne badania okulistyczne w kierunku wczesnej diagnostyki jaskry”
Realizowanie badań okulistycznych w okresie sierpień-wrzesień. Przebadano łącznie 100 osób, 74 kobiety i 26 mężczyzn. Wykonano 30 badań specjalistycznych ultrasonograficznych gałki ocznej mające na celu potwierdzenie lub wykluczenie tego schorzenia. Zdiagnozowano 4 nowe przypadki zachorowania na jaskrę. Osobom będącym w grupie podwyższonego ryzyka zalecono okresowe wizyty w poradni okulistycznej w okresie 6-12 miesięcy. Wykryto cukrzycę poprzez stwierdzenie retinopatii w oku. Zwrodnienie plamki żółtej stwierdzono u 2 osób. Dodatkowo zdiagnozowano 4 przypadki zaćmy, ci pacjenci otrzymali stosowne zalecenia odnośnie konsultacji i zaplanowania zabiegu. 45 osób skierowano do Poradni Okulistycznej.

W zakresie stałych działań profilaktycznych personel medyczny szpitala pouczał o niebezpieczeństwach wynikających z prowadzenie pojazdów mechanicznych pod wpływem alkoholu i środków odurzających. Głównymi odbiorcami prowadzonej akcji byli pacjenci, a także ich rodziny i osoby bliskie, które doznały obrażeń komunikacyjnych, gdzie u sprawcy wykazano alkohol lub środki odurzające we krwi. Okazjonalnie udostępniane były pacjentom, zarówno na oddziałach szpitalnych jak i w poradni materiały akcydensowe o różnej tematyce zdrowotnej np. jak rozpoznać udar i szybko reagować, zalecenia dla pacjentów z chorobą wieńcową, POCHP, o szkodliwym działaniu nikotyny, substancji psychoaktywnych, nadużywania leków.

Realizatorzy: Szpital Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie.

13) Dofinansowanie działań w ramach konkursu ofert:

Konkurs ofert	Zadanie	Dotacja Powiatu Wołomińskiego	Środki Własne	Wkład Osobowy	Beneficjenci projektu
Działania w zakresie rehabilitacji osób objętych opieką paliatywną w warunkach domowych	„Razem w cierpieniu”	40000 zł	5000 zł	2000 zł	100 osób, 11 rodzin osieroconych
Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych oraz środowiska osób niepełnosprawnych	„Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych oraz środowiska osób niepełnosprawnych	15000 zł	17050,90 zł		40 osób
Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych oraz środowiska osób niepełnosprawnych	„Wsparcie osób będących w trudnych sytuacjach życiowych i materialnych przez udzielenie pomocy rehabilitacyjnej, psychologicznej, socjalnej, edukacyjnej i egzystencjalnej w Hospicjum	80000 zł	41970 zł	2030 zł	77 pacjentów, 7 osieroconych dzieci, 6 rodzin otrzymało wsparcie w postaci potrzebnych artykułów

Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych oraz środowiska osób niepełnosprawnych	„Mój zwyczajny, najszczęśliwszy dzień”	15000 zł	1667,31 zł	1767 zł	37 osób
--	--	----------	------------	---------	---------

Realizatorzy: Wydział Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego.

14) Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego w ramach Specjalistycznej Poradni Rodzinnej PCPR. Udzielanie konsultacji psychologicznych dla 395 osób w wymiarze 751 spotkań. Prowadzenie psychoterapii oraz wsparcia psychologicznego dla 217 osób w wymiarze 2504 spotkań. Udzielanie bezpłatnej pomocy prawnej z zakresu prawa rodzinnego, prawa cywilnego, prawa karnego, postępowania administracyjnego, prawa pracy (udzielenie 322 porad prawnych) w wymiarze 205 godzin.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Cel szczegółowy Nr 3: Podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw i uprawnień

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Poradnictwo socjalne i prawne, udzielanie informacji, trening umiejętności społecznych oraz rozmowy postdiagnostyczne z rodzicami dzieci i młodzieży niepełnosprawnej mającej na celu dokładne zapoznanie rodziców z prawami i przywilejami osób niepełnosprawnych
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie, Zespół Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej w Ostrówku, Starostwo Powiatowe Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej. Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Żąbkach, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Tuszcu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce, Fundacja Arka., Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- 2) Przeprowadzenie spotkań „Bezpieczny senior” – na drodze, w domu, w sieci internetowej. Zorganizowanie przez Krajową Izbę Kominiarzy spotkań „Czad i ogień – obudz czujność”. Udzielono informacji o bezpłatnych drobnych usługach w ramach akcji „Remont dla seniora”.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki Koło Terenowe w Wołominie.

- 3) Praca socjalna z osobami niepełnosprawnymi.
Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.
- 4) Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w trakcie pracy z uczniami oraz podczas spotkań indywidualnych w tym doradztwo zawodowe.
Realizatorzy: Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce.
- 5) Realizowanie programu wychowawczo-profilaktycznego. Spotkania z doradcą zawodowym. Spotkania z pedagogiem szkolnym.
Realizatorzy: Zespół Szkół w Wołominie, Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie.
- 6) Doradztwo w wypełnianiu wniosków, zaświadczeń do OPS, ZUS, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.
Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie.
- 7) Organizacja wsparcia środowiskowego poprzez dostęp do usługi doradcy osób niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania i w Mareckim Punkcie Pomocy Dziecku i Rodzinie.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

Cel szczegółowy Nr 4: Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Remont podjazdu do budynku „Dział świadczeń rodzinnych”.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu.
- 2) Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, i budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego poprzez egzekwowanie przepisów prawa budowlanego w tym zakresie. Zwracanie szczególnej uwagi na poprawne wykonanie miejsc postojowych, podjazdów oraz pochylni dla osób niepełnosprawnych, jak również wyposażenia obiektów w dźwigi osobowe, w trakcie czynności kontrolnych budynków użyteczności publicznej, zbiorowego zamieszkania i budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego Realizatorzy: Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Wołominie.
- 3) Utworzenie pracowni komputerowej – kafejki internetowej z wolnym dostępem dla uczniów.
Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie.

- 4) Remont Domu Pomocy Społecznej w Zielonce. Projekt oraz wymiana systemów przeciwpożarowych w DPS Radzymin. Prace remontowe przy Zespole Szkół Specjalnych im Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku. Budowa Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji wraz z rozbudową siedziby biblioteki w Wołominie. Realizatorzy: Wydział Inwestycji i Drogownictwa Starostwa Powiatowego w Wołominie.
- 5) Budowa Podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Markach.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.
- 6) Wykonanie remontu korytarza na terenie domu, w celu likwidacji barier architektonicznych:
  - zlikwidowano progi we wszystkich pokojach mieszkalnych oraz pomieszczeniach socjalnych i sanitarnych,
  - zamontowano nowe poręcze naścienne.Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Zielonce.

Cel szczegółowy Nr 5: Zaspokajanie indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Udzielanie pomocy nauczycielom w konstruowaniu IPET- Indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla niepełnosprawnych uczniów
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie
- 2) Udzielanie wsparcia psychicznego oraz socjalnego, prowadzenie szkoleń dla rodzin pacjentów dotyczących problemów jakie mogą spotkać osoby zajmujące się chorymi. Udzielanie pomocy w kwestii pochówku oraz podczas okresu żałoby lub osierocenia.
Realizatorzy: Hospicjum Opatrzności Bożej.
- 3) Monitorowanie potrzeb edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych i dostosowywanie procesów edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów.
Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej w Ostrówku.
- 4) Poprawa warunków socjalno-bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez udzielanie pomocy indywidualnej w formie finansowej oraz pracy socjalnej
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach, Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie

- 5) Prowadzenie zajęć terapeutycznych z zakresu treningu umiejętności społecznych i interpersonalnych, treningu umiejętności praktycznych a także terapii zajęciowej o charakterze indywidualnym, stworzonych w oparciu o indywidualne potrzeby i sytuację życiową.

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.

- 6) Wykonywanie badań diagnostycznych w celu rozwoju psychomotorycznego dzieci niepełnosprawnych i wydawanie opinii na piśmie nie tylko w celu określenia warunków kształcenia, ale również dla celów służby zdrowia oraz dla Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Przeprowadzanie wizyt domowych u rodzin dzieci niepełnosprawnych, które mają uniemożliwiony dostęp do poradni ze względów zdrowotnych lub finansowych. Diagnozowanie dzieci od urodzenia do 19 roku życia, wydawanie opinii o wczesnym wspomaganiu rozwoju. Prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej dla dzieci z różnymi dysfunkcjami, które nie są objęte wczesnym wspomaganie ale wymagają wczesnej interwencji terapeutycznej. Prowadzenie zajęć logopedycznych, zajęć o charakterze terapeutycznym z psychologiem, pedagogiem oraz ogólnostymulujących zajęć grupowych dla dzieci 2-3 i 3-4 letnich prowadzonych w obecności opiekunów dzieci

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tłuszczu

- 7) Udzielanie członkom koła porad oraz wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych. Z Okazji Świąt Bożego Narodzenia rozdawanie paczek wśród potrzebujących oraz drobnych upominków dla dzieci i młodzieży. Wytypowanie 12 osób – członków Koła do udzielenia pomocy przez „Szlachetną Paczkę” z pomocy skorzystała 1 osoba.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie

- 8) Prowadzenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z autyzmem

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem.

- 9) Dostosowanie form i warunków przeprowadzania egzaminów maturalnych oraz zawodowych do potrzeb osób niepełnosprawnych

Realizatorzy: Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce

- 10) Zorganizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, opracowanie programu edukacyjno-terapeutycznego oraz wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania uczniów. Opracowanie diagnozy niezbędnej do terapii na zajęciach szkolnych i pozaszkolnych

Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie.

- 11) Organizowanie dla najbardziej potrzebujących, indywidualnej opieki terapeutycznej, opieki lepiej funkcjonujących kolegów oraz dla zapewnienia jeszcze większego bezpieczeństwa zapraszanie rodziców słabiej funkcjonujących uczestników.

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie

- 12) Udzielanie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Środki finansowe przekazane z PFRON zgodnie z algorytmem na zadania w 2018 roku wynosiły **1 231 560,00 zł**, (wykorzystano 1 231 558,00 zł) i były rozdysponowane na :

REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dofinansowanie kosztów i działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (art. 35 ust.1 pkt.8)		398 304,00 zł	
Nazwa zadania (art. 35 ust.1 pkt 8)	Liczba złożonych wniosków	Liczba wypłaconych dofinansowań	Kwota wypłaconego dofinansowania
Sprzęt rehabilitacyjny oraz środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne	220	147	332 243,00
Turnusy rehabilitacyjne	354 (wraz z opiekunami)	174	195 545,00
Likwidacja barier architektonicznych i technicznych oraz w komunikowaniu się	137	94	261 896,00
Sport, kultura, turystyka i rekreacja osób niepełnosprawnych	8	8	43 570,00

Realizacja Programu „Zajęcia Klubowe WTZ” adresowane do pomiotów prowadzących Warsztaty Terapii Zajęciowej. Celem programu było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W imieniu powiatu wołomińskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie podpisało umowę Nr KLU/000003/07/D z dnia 4 października 2018 r. na podstawie wydanego upoważnienia z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na realizację w/w zadania na kwotę 11 000,00 zł (wykorzystano 10 713,79).

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Cel szczegółowy Nr 6: Rozwój wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Wydawanie orzeczeń o wczesnym wspomaganie rozwoju.
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce.
- 2) Organizowanie w ramach rewalidacji zajęć logopedycznych, integracji sensorycznej, rehabilitacji.
Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej w Ostrówku.
- 3) Zapewnienie dzieciom niepełnosprawnym specjalistycznej usługi opiekuńczej poprzez uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce.
- 4) Prowadzenie terapii neurorozwoju
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu.
- 5) Przekazywanie informacji o Ośrodkach Rehabilitacyjnych Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dzieci Niepełnosprawnych.
Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.
- 6) Zatrudnianie nauczycieli wspomagających opiekunów na zajęciach szkolnych w ramach indywidualnych potrzeb uczniów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.
Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem

Cel szczegółowy Nr 7: Wyrównywanie szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Zapewnianie dzieciom niepełnosprawnym możliwości edukacji i terapii adekwatnej do rodzaju występujących u nich niepełnosprawności.
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie.
- 2) Organizowanie dowozu do szkół oraz placówek terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce, w Klembowie, w Tłuszczu, w Dąbrówce w Poświętnem.
- 3) Wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego dla osób z różnymi niepełnosprawności.
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tłuszczu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce.

- 4) Wizyty w Bibliotece Publicznej w Tłuszczu, uczestnictwo w szeregu zajęć edukacyjnych, dydaktycznych.
Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tłuszczu
- 5) Objęcie dzieci niepełnosprawnych opieką na terenie Poradni w Zielonce: terapią pedagogiczną, terapią logopedyczną, terapią psychomotoryczną, zajęciami stymulującymi funkcje wzrokowe i słuchowe, terapią integracji sensorycznej, wsparciem psychologicznym w ramach konsultacji.
Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce.
- 6) Przekazanie informacji o programie: „Aktywny Absolwent”, którego celem jest pomoc w znalezieniu zatrudnienia oraz „Trampolina do Kariery” i „TRAKT”
Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie
- 7) Zakup pomocy naukowych i dydaktyczno – rehabilitacyjnych.
Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem.
- 8) Prowadzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia.
Realizatorzy: Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce.
- 9) Zajęcia rewalidacyjne, logopedia, komunikacja alternatywna, ZDW, terapia korekcyjno-kompensacyjna, terapia matematyczna, biblioterapia, rehabilitacja SI.
Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie, Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce.
- 10) Prowadzenie zajęć reedukacyjnych, treningów umiejętności społecznych i interpersonalnych poprzez, które następuje podniesienie tych umiejętności u uczestnika i ubogacenie jego zasobów intrapsychicznych.
Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie.
- 11) Konsultacje w zakresie możliwości diagnozowania dzieci, osób z niepełnosprawnościami
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

Cel strategiczny nr 2:

Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym powiatu oraz podniesienie poziomu świadomości społecznej w obszarze niepełnosprawności.

Cele szczegółowe:

- 1) Kształtowanie wśród społeczeństwa postaw i zachowań sprzyjających integracji.

- 2) Edukacja społeczna mająca na celu przelamywanie barier społecznych związanych z niepełnosprawnością.
- 3) Stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
- 4) Podnoszenie kompetencji społecznych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- 5) Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.
- 6) Wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Cele szczegółowy nr 1: Kształtowanie wśród społeczeństwa postaw i zachowań sprzyjających integracji.

- 1) Prowadzenie rozmów terapeutycznych z rodzicami dzieci niepełnosprawnych dotyczących kształtowania u nich zachowań i postaw sprzyjających integracji z pełnosprawnymi rówieśnikami. Prowadzenie wizyt w placówkach integracyjnych, podczas których przeprowadzano rozmowy dotyczące aktywnego włączenia uczniów niepełnosprawnych w życie klasy i szkoły. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postaw tolerancji i szacunku wobec różnorodności/inności zachowań, postaw, wyglądu, sprawności rówieśników.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie.

- 2) Realizacja projektu pt. „Dla zdrowia psychicznego - 2018” w ramach którego przeprowadzono:

- cykl warsztatów dla osób pracujących z osobami z zaburzeniami psychicznymi (3 razy Grupa Balinta, 3 razy warsztaty z komunikacji, łącznie dla 74 osób)
- imprezę otwartą – spartakiadę sportową dla 100 osób niepełnosprawnych psychicznie/intelektualnie
- jednodniową autokarową wycieczkę integracyjno krajoznawczą do Pułtusa dla 103 osób
- jednodniową wycieczkę do Łodzi
- zajęcia sportowe na terenie Miejskiego Centrum Sportu i Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ząbkach

Realizatorzy: Drenwickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”

- 3) Zorganizowanie akcji:

- „Uśmiech dziecka na Dzień Dziecka” w ramach, której cześć dzieci otrzymało upominki na Dzień Dziecka (7 dzieci);

- „Kolorowy Piórnik” – wyprawka szkolna w ramach, której organizowana jest zbiórka przyborów, książek itp. dla wybranych uczniów (7 dzieci);
- „Spełniamy Marzenia” dzieci osierocone, podczas której przy pomocy opiekunów udało się zorganizować listę prezentów i niezbędnych rzeczy dla wybranych dzieci (7 dzieci);
- „Niezbędna paczka” dla rodzin osieroconych, podczas której zakupiono produkty spożywcze, środki czystości i artykuły gospodarstwa domowego (6 rodzin)

Realizatorzy: Hospicjum Opatrzności Bożej

- 4) Zorganizowanie:

- III Turniej Tenisa Stołowego
- IV Powiatowy Konkursy Plastyczny pt. „Niepełnosprawni są wśród nas” w tym Pikniku Integracyjnego
- IV Sportową Paraolimpiadę Pod Dębami w Ostrówku (290 uczniów)
- Wystawy prac plastycznych w Muzeum Ziemi Tuszczkańskiej wykonane przez uczniów Szkoły Przesposabiających do Pracy.

Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych w Ostrówku im M. Grzegorzewskiej.

- 5) Zorganizowanie spotkania niepełnosprawnych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej z uczniami Szkoły Podstawowej nr 1 w Radzyminie i Szkoły Podstawowej nr 3 w Kobyłce w celu kształtowania wśród dzieci postaw i zachowań, które miały nauczyć przyszłe młode pokolenie empatii, szacunku, pozbawiając ich oporu i lęku przed starością, chorobą i niepełnosprawnością. Zorganizowanie świątecznych warsztatów integracyjnych wspólnie ze środowiskiem radzymskiej młodzieży niepełnosprawnej.

Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie

- 6) Promowanie osób starszych i niepełnosprawnych jako pełnowartościowych członków społeczeństwa w ramach projektu „Aktywny Senior”.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie.

- 7) Prowadzenie zajęć dotyczących umiejętności społecznych mających na celu próbę stworzenia środowiska samopomocowego.

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.

- 8) Zorganizowanie imprez integracyjnych, podczas których osoby niepełnosprawne prezentowały swoją twórczość podczas Pikniku Miejskiego, na Praskiej Giełdzie Spożywczej, na Pikniku Doradców Podatkowych w Warszawie oraz w przedszkolach na terenie miasta Ząbki.

Realizatorzy: Koło Pomocy Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach.

- 9) Zwiększanie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych poprzez funkcjonowanie uczestników domu środowiskowego w lokalnej społeczności.
Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Ząbkach
- 10) Realizowanie projektów włączających osoby niepełnosprawne do życia społecznego – działania Klubu Integracji Społecznej.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszczu.
- 11) Uczestnictwo w różnego rodzaju imprezach okolicznościowych z udziałem zaproszonych gości.
Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Tuszczu, Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki Koło Terenowe w Wołominie.
- 12) Zorganizowanie wigilii dla osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych.
Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem
- 13) Zorganizowanie wycieczek o charakterze integracyjnym m.in. Rajd Pierwszoklasistów w ramach projektu edukacyjnego „Dla Niepodległej”; wyjazdu do Muzeum Plakatu; wycieczek turystyczno-krajoznawczych: do Spychowa, spływ kajakowy.
Realizatorzy: Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce.
- 14) Promowanie klas integracyjne podczas targów szkół ponadgimnazjalnych organizowanych na terenie powiatu.
Realizatorzy: Zespół Szkół w Wołominie.
- 15) Reprezentacja szkoły przez uczniów i poczet sztandarowy na różnych uroczystościach państwowych na terenie gminy Radzymin.
Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie
- 16) Zorganizowanie imprez rekreacyjno-integrujących dla mieszkańców gminy Wołomin (4 imprezy).
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.
- 17) Promowanie wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych (22 podopiecznych, 14 wolontariuszy).
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

Cel szczegółowy nr 2: Edukacja społeczna mająca na celu przelamywanie barier społecznych związanych z niepełnosprawnością

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Prowadzenie zajęć terapeutycznych w klasach integracyjnych. Przeprowadzanie rozmów terapeutycznych z uczniami niepełnosprawnymi na temat ich sytuacji szkolnej i trudności

w relacjach interpersonalnych oraz prowadzenie zajęć mających na celu przezwyciężenie barier w funkcjonowaniu szkolnym spowodowanych niepełnosprawnością i wynikającymi z niej ograniczeniami.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie.

- 2) Współpraca z Uniwersytetem Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie poprzez zorganizowanie spotkań ze studentami.
Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych w Ostrówku im M. Grzegorzewskiej.
- 3) Rozpowszechnianie folderów, prowadzenie stron internetowych, profili na Facebook, umieszczanie informacji na temat spotkań i imprez na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje zajmujące się działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych. Organizowanie warsztatów i prelekcji dla rodziców na temat problemów związanych z niepełnosprawnościami.
Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych w Ostrówku im M. Grzegorzewskiej, Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie
- 4) Prowadzenie cyklicznych zajęć „Terapia i ruch przy muzyce ludowej”, mających na celu przełamanie własnych barier związanych z niepełnosprawnością.
Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie
- 5) Udział w szkoleniach przygotowujących do działań samopomocowych organizowanych przez Porozumienie na Rzecz Osób chorujących Psychiczenie – grupę TROP.
Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.
- 6) Kształtowanie w młodym pokoleniu wrażliwości, tolerancji oraz empatii w stosunku do osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie z nimi kontaktu, w ramach programu „Tolerancyjny przedszkolak empatycznym członkiem społeczeństwa”.
Realizatorzy: Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach.
- 7) Umożliwienie osobom niepełnosprawnym uzyskania określonej pomocy i informowanie o miejscach, gdzie można ją uzyskać, poprzez umieszczanie ulotek informacyjnych, wywieszanie ogłoszenia na tablicy informacyjnej, stronach internetowych oraz na Facebook. Zapewnianie podopiecznym, którzy są osobami niesłyszącymi, pomocy podczas załatwiania spraw zdrowotnych i urzędowych. Informowanie o spotkaniach, imprezach i innych działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu i województwa. Rozpowszechnianie informacji o możliwości przekazania 1% podatku na rzecz osób niepełnosprawnych. Zorganizowanie międzygminnych spotkań integracyjnych podsumowujących realizację całorocznych działań w ramach Poradnianego Projektu Profilaktyczno-Edukacyjnego „Nie dla przemocy wobec dzieci”.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tuszczu.

- 8) Zorganizowanie wyjścia do Centrum Nauki Kopernik oraz wyjazd do Lasek, w ramach projektu „Virtual Warsaw – miasto przyjazne dla niewidomych”.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.

- 9) Prowadzenie pogadanek w szkołach związanych z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem.

- 10) Zorganizowanie zajęć poruszających tematykę tolerancji oraz budowania i podtrzymywania pozytywnego wizerunku swojej osoby, prowadzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego.

Realizatorzy: Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce

- 11) Promowanie osób starszych i niepełnosprawnych jako pełnowartościowych członków społeczeństwa.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach

Cel szczegółowy nr 3: Stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Wydawanie orzeczeń o Potrzebie Kształcenia Specjalnego oraz opinii o Wczesnym Wspomaganiu Rozwoju zawierających szczegółowe zalecenia dotyczące pracy z dziećmi, które stwarzały możliwość pełnego uczestnictwa w odpowiednich dla ich potrzeb i ograniczeń, formach wychowania przedszkolnego i kształcenia specjalnego. Określanie optymalnych warunków realizacji i potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie i w Zielonce.

- 2) Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w konkursach plastycznych, teatralnych i sportowych o zasięgu lokalnym i krajowym :

- zorganizowanie wystawy prac plastycznych uczniów na terenie szkoły i poza nią;
- Udział w konkursie „Piosenka jest dobra na wszystko” w Gminnym Ośrodku Kultury w Klembowie;
- udział w konkursie plastycznym „Tęczowy Świat Krzysia” w Domu Dziecka w Równem;
- udział w Przeglądzie Małych Form Teatralnych „Magik” w teatrze Kamienica w Warszawie;

- udział w konkursie plastycznym w ramach projektu pt. „ Nie dla przemocy wobec dzieci” organizowanym przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tuszczu;
- udział w VI Gminnym Przeglądzie Kołęd i Pastoralek w Gminnym Ośrodku Kultury w Klembowie.
- udział w Dniu Kolorowe Skarpetki i Dniu Świadomości Autyzmu.

Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych im M. Grzegorzewskiej w Ostrówku.

- 3) Zorganizowanie dowozu samochodem przystosowanym dla potrzeb osób niepełnosprawnych do kin, szkół, instytucji publicznych (ZUS, Banki, Poczta itp.).

Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.

- 4) Zorganizowanie Półmaratonu Ulicznego „Cud nad Wisłą Bieg 1920” w którym brały udział osoby na wózkach inwalidzkich, niewidome i słabo widzące, po amputacji kończyn górnych, biegnące o kulach.

Realizatorzy: Wydział Kultury, Promocji i Sportu Starostwa Powiatu Wołomińskiego

- 5) Przygotowywanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin do samoopieki i samodzielnego życia.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce.

- 6) Organizowanie spotkań integracyjnych, wyjść kulturalnych, wycieczek oraz konkursów plastycznych i sportowych.

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Ząbkach.

- 7) Realizacja projektu „Razem Lepiej” przeznaczonego dla rodzin wychowujących dziecko z niepełnosprawnością, objęte specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszczu.

- 8) Świadczenie szerokiego wachlarzu usług mających na celu utrzymanie i rozwijanie umiejętności społecznych.

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Tuszczu.

- 9) Organizowanie wspólnych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem.

- 10) Udostępnianie uczniom bazy pracodawców, kształcących zawodowo pracowników młodocianych z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy: Zespół Szkół w Wołominie.

- 11) Uczestnictwo w obchodach Dnia Osób Niepełnosprawnych zorganizowanych w Przedszkolu nr 2 w Radzyminie. Zorganizowanie szkolnego Dnia Osób

Niepełnosprawnych, Dnia Kolorowej Skarpetki czyli Dnia Osób z Zespołem Downa, Dnia Świadomości Autyzmu.

Realizatorzy: Specjalna Szkoła Podstawowa w Radzyminie.

- 12) Zbudowanie Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji wraz z rozbudową siedziby w Wołominie.

Realizatorzy: Starostwo Powiatowe w Wołominie Wydział Inwestycji i Drogownictwa.

- 13) Zorganizowanie warsztatów manualnych (dla 25 osób) oraz Spartakiady Osób Niepełnosprawnych (dla 130 osób).

Realizatorzy: Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Arka”.

- 14) Zapewnienie dostępu do usług asystenta osoby niepełnosprawnej (0.5 etatu zatrudniony w formie umowy o pracę w OPS).

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

- 15) Realizacja Projektu „Nowe Horyzonty”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Projektowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Główny cel projektu to aktywizacja społeczna, życiowa i zawodowa 55 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkałych na terenie powiatu wołomińskiego, w tym 11 osób niepełnosprawnych (5 kobiet i 6 mężczyzn). Zaoferowanie uczestnikom w ramach projektu działań takich jak: trening kompetencji życiowych, trening kompetencji społecznych, trening kompetencji osobistych, trening motywacji, poradnictwo psychologiczne, trening pracy, kursy zawodowe, warsztaty ekonomii społecznej, indywidualne doradztwo zawodowe, kursy i szkolenia, warsztaty terapeutyczne, zajęcia psychoruchowe.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Cel szczegółowy nr 4: Podnoszenie kompetencji społecznych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Prowadzenie rozmów terapeutyczno-informacyjnych z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną dotyczące ich problemów, postaw, motywacji i trudności uwarunkowanych, występującymi u nich ograniczeniami wynikającymi z istoty posiadanych przez nich schorzeń. Prowadzenie krótkoterminowej terapii dla dzieci

niepełnosprawnych mającej na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku oraz radzenia sobie z występującymi u nich ograniczeniami.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie.

- 2) Objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczno-logopedyczną kilkudziesięciorga dzieci z różnymi niepełnosprawnościami (intelektualną, ruchową, niedosłuchem, niedowidzące, z afazją, z Zespołem Downa, z Zespołem Aspergera, ze spektrum Autyzmu.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tłuszczu.

- 3) Przekazywanie informacji o programach umożliwiających podniesienie kwalifikacji.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.

- 4) Prowadzenie warsztatów z rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych prowadzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego.

Realizatorzy: Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce, Zespół Szkół w Wołominie .

- 5) Prowadzenie Treningu Umiejętności Społecznych poprzez wyjścia do sklepu, na pocztę, urzędu miasta, Wydziału Komunikacji czy Powiatowego Urzędu Pracy. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, nauka bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu. W ramach akcji „Zagrożenie związane z wolno żyjącymi dzikami.” zorganizowanie przez Nadleśnictwo Drewnica lekcji dotyczących życia zwierząt. Udział w konkursie „Smog nie lubi zieleni”.

Realizatorzy: Szkoła Podstawowa Specjalna w Radzyminie.

Cel szczegółowy nr 5: Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”

Realizowane działania w 2018r.:

AKTYWNY SAMORZĄD				
MODUŁ I				
Lp.	Obszar i nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Ilość wniosków, którym przyznano dofinansowanie/kwota przyznanego dofinansowania	Ilość wypłaconych dofinansowań
1.	Obszar A Zadanie nr 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	9	9 na kwotę 51 455,00 zł	3 na kwotę 12 612,00 zł (dla 6 osób dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.)

2.	Obszar A Zadanie nr 2- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	2	2 na kwotę 2 672,00 zł	przyznane dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.
3.	Obszar B Zadanie nr 1- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	11	11 na kwotę 79 872,00 zł	6 na kwotę 36 611,00 zł (dla 5 osób dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.)
4.	Obszar B Zadanie nr 2- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	2	2 na kwotę 4 000,00 zł	przyznane dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.
5.	Obszar C Zadanie nr 2- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	4	4 na kwotę 11 000,00 zł	przyznane dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.
6.	Obszar C Zadanie nr 3- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	3	3 na kwotę 61 980,00 zł	przyznane dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.
7.	Obszar C Zadanie nr 4- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	1 na kwotę 6 000,00 zł	1 na kwotę 6 000,00 zł
8.	Obszar D- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	10	10 na kwotę 18 947,00 zł	2 na kwotę 2 194,00 zł (dla 8 osób dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.)
MODUŁ II- POMOC W UZYSKANIU WYKSZTAŁCENIA N POZIOMIE WYŻSZYM				
Lp.	Ilość złożonych wniosków	Ilość wniosków, którym przyznano dofinansowanie/ kwota przyznanego dofinansowania	Ilość wypłaconych dofinansowań	

1.	89 (1 osoba zrezygnowała z ubiegania się o dofinansowanie)	88 na kwotę 236 884,00zł	wypłacono kwotę 204 214,00 zł (pozostałe dofinansowanie zostanie wypłacone w 2019r.)
----	---	-----------------------------	--

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Cel szczegółowy nr 6: Wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Realizacja projektu „Przez Sport do Zdrowia – spartakiada na Dzień Zdrowia Psychicznego”. Zorganizowanie kiermaszu prac wykonanych w WTZ.
Realizatorzy: Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”.
- 2) Prowadzenie systematycznych działań mających na celu zwiększenie samodzielności i aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych w Ostrówku im M. Grzegorzewskiej.
- 3) Udział w Powiatowym Przeglądzie Pieśni Patriotycznych w Słupnie. Zorganizowanie wyjazdu do kina.
Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie.
- 4) Zorganizowanie zajęcia edukacyjno-kulturalnych specjalnie przeznaczonych dla dzieci z niepełnosprawnościami w Pałacu w Chrzęsnem.
Realizatorzy: Wydział Kultury, Promocji i Sportu Starostwa Powiatowego.
- 5) Regularny udział w imprezach kulturalnych (przeeglądy artystyczne), sportowych (spartakiady, turnieje sportowe, rajdy pieszo-rowerowe), a także piknikach integracyjnych (Dzień Zdrowia Psychicznego, Dzień bez Papierosa, Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych, Piknik Rodzinny).
Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.
- 6) Zorganizowanie dla 30 osób wyjazdu na koncert „Mamma Mia Show” oraz udział w Pikniku Integracyjnym w Warszawie.
Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.
- 7) Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w zbiorce żywności organizowanej przez OPS.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie.
- 8) Zorganizowanie praktyk zawodowych poza placówką szkoły oraz współpraca z Towarzystwem Rozwoju Aktywności Dzieci „Szansa”.
Realizatorzy: Zespół Szkół w Wołominie.

9) Udział w różnych akcjach i imprezach organizowanych na terenie Radzymina i całego kraju: obchody Dnia Odzyskania Niepodległości, „Cała Polska Czyta”, „Szkolne Przygody Gangu Słodziaków”. Współpraca z fundacją „Bo Warto”.

Realizatorzy: Szkoła Podstawowa Specjalna w Radzyminie.

10) Udział w życiu społecznym poprzez uczestnictwo w piknikach, imprezach sportowych i kulturalno-artystycznych. Zorganizowanie:

- Wyjazdu na zabawę karnawałową do „Domu Kultury Zacisze” (18 podopiecznych).
- Spotkania Wielkanocnego wszystkich uczestników i kadry (26 podopiecznych).
- Wyjazdu z wybranymi uczestnikami do Ministerstwa Pracy, Polityki Społecznej i Rodziny (4 podopiecznych).
- Wyjazdu na „XVII Turniej Tenisa Stołowego” do Ostrowi Mazowieckiej (7 podopiecznych)
- Wycieczki turystyczno-krajoznawczej do Kielc (17 podopiecznych).
- Pielgrzymki uczestników do Sanktuarium w Loreto (6 podopiecznych)
- Warsztatów zoologicznych z Alpakami (17 podopiecznych)
- Wycieczki uczestników do Sanktuarium w Gietrzwałdzie (19 podopiecznych)
- Wyjazdu do Wołomina na „XVII Powiatowy Przegląd Umiejętności Artystycznych Osób Niepełnosprawnych – „Wierszem i Sercem Malowane” (12 podopiecznych)
- Spotkania Oplatkowego dla wszystkich uczestników i kadry z Dyrektorem Caritas DWP i PCPR

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie.

11) Świadczenie Usługi wyłącznej pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi, dedykowany 1 pracownik socjalny. Pomoc w większości dotyczyła załatwiania spraw urzędowych i majątkowych osób starszych.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

Cel strategiczny nr 3:

Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe:

1. Rozwój rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
2. Wsparcie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie nabywania oraz podnoszenia kompetencji o kwalifikacji zawodowych.
3. Promowanie w środowisku pracodawców idei zatrudniania osób niepełnosprawnych.

4. Wsparcie przedsiębiorczości osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowy nr 1: Rozwój rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Realizowane działania w 2017r.:

1) Prowadzenie Klubu Warsztatów Terapii Zajęciowej dla byłych uczestników Warsztatu aktywnych zawodowo.

Realizatorzy: Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”.

2) Prowadzenie przez Stowarzyszenie Qźnia działań aktywizujących osoby niepełnosprawne. Przeprowadzenie cyklu warsztatów edukacyjno-hobbistycznych oraz wyjazdów kulturalno-oświatowych.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce.

3) Nawiązanie współpracy z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji, która organizuje staże zawodowe dla osób niepełnosprawnych. Możliwość zapoznania się z pracą z osobami chorującymi psychicznie.

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.

4) Przekazywanie informacji o ofertach pracy dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce.

5) Realizowanie zajęć z doradztwa zawodowego oraz spotkań z absolwentami, którzy pracują w różnych zawodach.

Realizatorzy: Szkoła Podstawowa Specjalna w Radzyminie.

6) Świadczenie Usługi Doradcy ON w miejscu zamieszkania oraz w Mareckim Rodzinnym Puncie Pomocy Dziecka i Rodziny. Prowadzenie warsztatów grupowych.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

7) Rejestrowanie osoby niepełnosprawnych jako osoby bezrobotne lub osoby poszukujące pracy.

Napływ osób niepełnosprawnych do ewidencji PUP w 2018r.				
Lp.	Status osoby niepełnosprawnej	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem	Liczba kobiet niepełnosprawnych	Liczba mężczyzn niepełnosprawnych
1.	Osoby niepełnosprawne bezrobotne	239	112	127

2.	Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy	32	17	15
3.	RAZEM	271	129	142

Odplyw osób niepełnosprawnych do ewidencji PUP w 2018r.

Lp.	Status osoby niepełnosprawnej	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem	Liczba kobiet niepełnosprawnych	Liczba mężczyzn niepełnosprawnych
1.	Osoby niepełnosprawne bezrobotne	244	110	134
2.	Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy	39	17	22
3.	RAZEM	283	127	156

Liczba osób niepełnosprawnych pozostających w ewidencji PUP wg stanu na dzień 31.12.2018

Lp.	Status osoby niepełnosprawnej	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem	Liczba kobiet niepełnosprawnych	Liczba mężczyzn niepełnosprawnych
1.	Osoby niepełnosprawne bezrobotne	175	80	95
2.	Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy	27	11	16
3.	RAZEM	202	91	111

Liczba osób niepełnosprawnych objętych indywidualnym planem działania (IPD) w 2018r.

Lp.	Status osoby niepełnosprawnej	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem	Liczba kobiet niepełnosprawnych	Liczba mężczyzn niepełnosprawnych
1.	Osoby niepełnosprawne bezrobotne	203	95	108
2.	Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy	4	1	3
3.	RAZEM	207	96	111

Profil pomocy dla osób niepełnosprawnych ustalone przez PUP w 2018r. :

	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba osób ogółem
Liczba osób niepełnosprawnych, dla których ustalono profil pomocy	202	92	110

Liczba wywiadów z niepełnosprawnymi , zakończonych ustaleniem profilu pomocy

Profil	Liczba osób	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
I profil pomocy	0	0	0
II profil pomocy	144	74	70
III profil pomocy	63	22	41
Ogółem	207	96	111

Aktywizacja zawodowa zorganizowana przez PUP w 2017r. dla osób niepełnosprawnych

Rodzaj aktywizacji	Liczba osób	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
Prace interwencyjne	6	2	4
Staż	11	6	5
Szkolenia	1	0	1
Prace społecznie użyteczne	8	3	5
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	4	1	3
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	3	0	3
Ogółem	33	12	21

– Podpisano 1 umowę w sprawie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy.

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.

Cel szczegółowy nr 2: Wsparcie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie nabywania oraz podnoszenia kompetencji o kwalifikacji zawodowych.

Realizowane działania w 2018r.:

1) Udzielanie przez doradców zawodowych indywidualnych porad zawodowych wszystkim niepełnosprawnym uczniom kończącym gimnazjum (obecnie szkołę podstawową) odnośnie wyboru kierunku dalszego kształcenia. Planowanie ścieżki dalszego rozwoju zawodowego

ucznia niepełnosprawnego wraz z uczniami i ich rodzicami, pomoc w zdobyciu informacji o rynku pracy, omawianie praw i przywilejów niepełnosprawnych pracowników.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie, Zespół Szkół Specjalnych im M. Grzegorzewskiej w Ostrówku.

- 2) Organizowanie lekcji z zakresu doradztwa zawodowego, organizowanie praktyk wspomagających dla uczniów w ramach przysposobienia do pracy w Ośrodku Wychowawczym Dzieci Niepełnosprawnych Zgromadzenie Sióstr Rodziny Marii. Organizowanie wycieczek do zakładów pracy w tym: apteki, ośrodka zdrowia, cukierni, sklepów, kawiarni, firmy produkującej kosmetyki.

Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych im M. Grzegorzewskiej w Ostrówku.

- 3) Zatrudnianie osób niepełnosprawnych przez Spółdzielnię Socjalną „Pożytek”.

Realizatorzy: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

- 4) Prowadzenie indywidualnych zajęć komputerowych i zajęć z języka angielskiego, oraz pomoc uczestnikom aktywnie poszukujących pracy w przygotowaniu CV, listu motywacyjnego oraz rozmowy kwalifikacyjnej.

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.

- 5) Zatrudnienie niepełnosprawnego pracownika na ¼ etatu, który czynnie uczestniczy we wszystkich szkoleniach, różnych formach doskonalenia zawodowego, wyjazdach turystycznych i innych formach spotkań integracyjnych.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tłuszczu.

- 6) Umożliwienie uczestnikom ŚDS udziału w projektach organizowanych przez Urząd Pracy, Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Tłuszczu, Stowarzyszenie Nadzieja oraz Potok Serc.

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tłuszczu.

- 7) Przekazywanie informacji o programach „Aktywny Absolwent”, „Trampolina do Kariery”, „Trakt”, których celem była pomoc w znalezieniu zatrudnienia.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.

- 8) Utworzenie Klubu Integracji Społecznej w ramach projektu EFS, mającego na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Przeprowadzenie kursów zawodowych: kurs dozorcy, kurs opiekuna osoby starszej, kurs sprzedawcy.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie.

- 9) Udostępnianie uczniom bazy pracodawców kształcących zawodowo pracowników młodocianych z niepełnosprawnościami, organizowano praktyki zawodowe poza placówką szkolną.

Realizatorzy: Zespół Szkół w Wołominie.

- 10) Rozpoczęcie procedury powołania szkoły przysposabiającej do pracy.

Realizatorzy: Szkoła Podstawowa Specjalna w Radzyminie.

- 11) Zapewnienie dostępu do usług pracy socjalnej skierowanej do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, klientów OPS w tym osób niepełnosprawnych, promowanie ofert pracy, kierowanie do udziału w projektach mających na celu aktywizację ON, pozyskiwanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

Cel szczegółowy nr 3: Promowanie w środowisku pracodawców idei zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Nawiązanie współpracy z Zakładem Pracy Chronionej zatrudniającym osoby z doświadczeniem choroby psychicznej.

Realizatorzy: Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”.

- 2) Zatrudnianie osób niepełnosprawnych, które korzystały z przywilejów zagwarantowanych ustawą dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Hospicjum Opatrzności Bożej.

- 3) Zgłaszanie osób poszukujących zatrudnienia w Urzędzie Pracy, kierowanie osób z orzeczeniem do firm zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.

- 4) Zorganizowanie spotkań z pracodawcami w celu promowania projektu EFS, realizowanie staży zawodowych, organizowanie zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie.

Cel szczegółowy nr 4: Wsparcie przedsiębiorczości osób niepełnosprawnych.

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Organizowanie spotkań z doradcą zawodowym.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce, Zespół Szkół im . Ignacego Mościckiego w Zielonce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Cel strategiczny nr 4:

Zwiększenie współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu wołomińskiego.

Cele szczegółowe:

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu wołomińskiego.
2. Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się organizacją kształcenia osób niepełnosprawnych na wszystkich poziomach.
3. Współpraca samorządów lokalnych z terenu powiatu wołomińskiego.
Zintegrowanie działań instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu wołomińskiego

Cele szczegółowy nr 1: Współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu wołomińskiego

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Uczestnictwo w projekcie „Trenuj Z Mistrzem” realizowanym przez Fundację Akademia Integracji – Praca, Edukacja, Sport. Prowadzenie zajęć hipoterapii i dogoterapii wraz ze Stowarzyszeniem Potok Serc z Jarzębiej Łąki.
Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych im M. Grzegorzewskiej w Ostrówku.
- 2) Prowadzenie Punktów Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego na zlecenie Powiatu Wołomińskiego przez organizację pozarządową.
Realizatorzy: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego.
- 3) Dofinansowanie zadań publicznych realizowanych przez stowarzyszenia dla osób niepełnosprawnych.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce.
- 4) Zorganizowanie w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:
  - III Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Starosty Wołomińskiego (Zespół Szkół Specjalnych w Ostrówku)

- Wycieczki integracyjnej
- III Finału Poradnianego Projektu „Profilaktyczno-Edukacyjnego „Nie dla przemocy wobec dzieci” (Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Tłuszczu)
- VII Powiatowego Konkursu Plastycznego „Niepełnosprawni są wśród nas” (Zespół Szkół Specjalnych w Ostrówku)
- V Mazowieckiego Drużynowego Turnieju BOCCIA (Zespół Szkół Specjalnych w Wołominie)
- IX Mazowieckiego Konkursu Plastycznego „Tęczowy Świat Krzysia – Drzewa” (Dom Dziecka w Równem)
- - Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną – Więcej nas łączy, niż dzieli (Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną/ Koło w Wołominie)
- Dofinansowanie zakupu stroju strzeleckiego dla mieszkańca Ostrówka w związku ze startem w Półfinałach Indywidualnych Mistrzostw Polski Osób Niewidomych i Słabowidzących (IKS Morena Iława)
- Marszu dla Życia i Rodziny, Pikniku Powiatowego przy Kościele Matki Boskiej Częstochowskiej w Wołominie (Fundacja Im. Ks. I Skorupki w Duczkach)
- 27 Biegu 1920 roku Półmaraton Uliczny Cud nad Wisłą (ROKIS Radzymin)
- VI Sportowej Paraolimpiady pod Dębami w Ostrówku (Zespół Szkół Specjalnych w Ostrówku)
- XVI Spotkania dzieci „Wszystkie Anioły Małej Ani” (Fundacja Polska Raoula Follereau)
- XVII Powiatowego Przeglądu Umiejętności Artystycznych Osób z Niepełnosprawnością „Wierszem i Sercem Malowane 2018” (Miejski Dom Kultury w Wołominie).

Realizatorzy: Wydział Kultury, Promocji i Sportu Starostwa Powiatowego.

- 5) Współpraca i prowadzenie wspólnych działań wspierających osoby niepełnosprawne.
Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie.
- 6) Prowadzenie szkolnego koła Caritas w ramach, którego uczniowie mogli korzystać z różnych form wsparcia.
Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych im M. Grzegorzewskiej w Ostrówku, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce.

7) Stała współpraca Środowiskowego Domu Samopomocy z innymi osobami i podmiotami działającymi na terenie powiatu wołomińskiego w obszarze udzielania pomocy dla osób z niepełnosprawnością.

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Ząbkach.

8) Współpraca ze Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Nadzieja w Tłuszczu, Stowarzyszeniem na Rzecz Organizowania Społeczności Lokalnych AB OVO, Stowarzyszeniem POTOK SERC.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

9) Współpraca z Powiślańskim Towarzystwem Społecznym, w ramach Programu „Asystent Seniora”.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce.

10) Przeprowadzenie ośmiu edycji Warsztatów Umiejętności Wychowawczych dla Rodziców i Wychowawców, upowszechnianie informacji o stałych i doraźnych działaniach medycznych prowadzonych na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu, województwa i całej Polski. Promowanie idei – NIEPELNOSPRAWNY – SPRAWNY W PRACY w ramach zajęć preorientacji zawodowej dla klas I-IV szkoły podstawowej, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej dla klas VII, VIII SP oraz Gimnazjum, w różnych placówkach, w których prowadzono zajęcia na zaproszenie dyrekcji, pedagogów, wychowawców z tych szkół. We współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej udzielano pomocy w rozwiązywaniu problemów dzieci niepełnosprawnych w środowisku ich zamieszkania. Współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną w Zielonce i Wołominie.

Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tłuszczu.

11) Współpraca z różnego rodzaju instytucjami z terenu Powiatu Wołomińskiego w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym intelektualnie pełnienia jak największej liczby ról społecznych w środowisku, instytucjach itp.

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tłuszczu.

12) Współpraca z Klubem Emerytów i Rencistów, ze Stowarzyszeniem dla Niepełnosprawnych „Arka” oraz ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.

13) Zorganizowanie pomocy, wraz ze Stowarzyszeniem Pomoc w Dolinie Dolnego Bugu, w formie dystrybucji żywności w ramach programu „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa”, promowanie zdrowego stylu życia.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie.

14) Zorganizowanie w ramach współpracy z Fundacją „Spectrum”: interwencji w sytuacjach kryzysowych w szkole, konsultacji, poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.

Realizatorzy: Zespół Szkół im. Prezydenta Mościckiego w Zielonce.

15) Współpraca z biblioteką miejską w Radzyminie, biblioteką powiatową, miejską i powiatową Strażą Pożarną, poradnią pedagogiczno – psychologiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej znajdującymi się na terenie powiatu wołomińskiego, Komisariatem Policji w Radzyminie, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną podczas realizacji konkursu plastycznego „Trzymaj Formę”.

Realizatorzy: Szkoła Podstawowa Specjalna w Radzyminie.

16) Zorganizowanie Spotkania integracyjnego z ŚDS Ząbki oraz pielgrzymki uczestników do Sanktuarium w Loreto z Ośrodkiem dzieci specjalnej troski „KODOST”.

Realizatorzy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie.

17) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez osoby starsze i niepełnosprawne.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

18) Współpraca z fundacją Otwarte Serce prowadzącą na zlecenie miasta, Centrum Integracji Społecznej. Współpracowano w ramach projektu „Centrum dla Rodziny” z JCGGropup i Fundacją „Pasje”. Świadczenie w ramach projektu, usługi poradnictwa zawodowego, szkolenia z zakresu ekonomii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem spółdzielni socjalnych, prowadzenie szkoleń/kursów wybieranych zgodnie ze ścieżką reintegracji.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

Cel szczegółowy nr 2: Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się organizacją kształcenia osób niepełnosprawnych na wszystkich poziomach.

Realizowane działania w 2018r.:

- 1) Współpraca z:
  - Fundacją Aktywnej Rehabilitacji w zakresie organizowania stażów zawodowych
  - Porozumieniem Na Rzecz Osób Chorujących Psychiczenie w zakresie szkoleń dotyczących działań samopomocowych

- Fundacją Ef Kropka w zakresie szkoleń uczestników ŚDS w ramach otwartych szkoleń edukatorów.

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie.

- 2) Współpraca ze Stowarzyszeniem Nadzieja w Tuszczu oraz ze Stowarzyszeniem Potok Serc.

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tuszczu.

- 3) Współpraca z Zarządem Głównym Polskiego Związku Niewidomych, Zarządem Okręgu Mazowieckiego Polskiego Związku Niewidomych, Fundacja „Szansa dla niewidomych”.

Realizatorzy: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.

- 4) Udostępnianie informacji o szkoleniach instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Wraz ze Stowarzyszeniem Pomoc w Dolinie Dolnego Bugu zorganizowano pomoc żywnościową.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem.

- 5) Współpraca z Fundacją Akademia Przyszłości.

Realizatorzy: Szkoła Podstawowa Specjalna w Radzyminie.

Cel szczegółowy nr 3: Współpraca samorządów lokalnych z terenu Powiatu Wołomińskiego

Realizowane działania w 2018 r.:

- 1) Zrealizowanie zadań publicznych:

- „Wsparcie osób będących w trudnych sytuacjach życiowych i materialnych przez udzielanie pomocy rehabilitacyjnej, psychologicznej, socjalnej, edukacyjnej i egzystencjalnej w Hospicjum (Powiat Wołomiński 90 pacjentów)
- „Wspieranie rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej” (Gmina Wołomin 42 pacjentów)
- „Działania wspierające osoby w trudnej sytuacji życiowej, w tym chore, ubogie, bezdomne – poprawa jakości życia pacjentów hospicjum z Zielonki” (Miasto Zielonka 8 pacjentów)
- „Świadczenie rehabilitacyjne dla osób objętych opieką paliatywną w Hospicjum z Gminy Tuszcz” (Gmina Tuszcz 8 pacjentów).
- „Zagwarantowanie pacjentom z Miasta Kobyłka świadczeń paliatywno – hospicyjnych w oddziale stacjonarnym Hospicjum” (Miasto Kobyłka 7 pacjentów).

Realizatorzy: Hospicjum Opatrzności Bożej.

- 2) Prowadzenie współpracy poszczególnych jednostek, wynikającej z zadań statutowych.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce.

- 3) Współpraca z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w celu korzystania podopiecznych z różnych form pomocy świadczonych przez PCPR.

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce.

- 4) Współpraca gminy Tuszcz i Powiatu Wołomińskiego w zakresie Spółdzielni Socjalnej Pożytek.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszczu.

- 5) Współpraca z Urzędem Pracy w Wołominie i Tuszczu oraz z Ośrodkami Pomocy Społecznej z całego Powiatu Wołomińskiego.

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tuszczu.

- 6) Współpraca ze spółdzielnią socjalną „Pożytek”, zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, współpraca w zakresie pozyskiwania kandydatów w tym osób niepełnosprawnych do zatrudnienia przez spółdzielnię na opiekunów osób starszych

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

PODSUMOWANIE

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 dla powiatu wołomińskiego w zdecydowanej większości jego zapisów został zrealizowany. Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć wpłynęła pozytywnie na społeczne i materialne warunki życia niepełnosprawnych mieszkańców powiatu wołomińskiego oraz na ograniczenie zjawiska ich wykluczenia społecznego.

Kontynuowano zadania realizowane w latach poprzednich, ale wprowadzono także nowe obszary działań, przykładowo realizowano przedsięwzięcia skierowane do najmłodszych mieszkańców: przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych, związane ze zmianą społecznego wizerunku osób niepełnosprawnych i ograniczenie zjawiska dyskryminacji.

Pomimo ram prawnych i ograniczeń finansowych podejmowano działania w sferze przeciwdziałania niepełnosprawności i usprawnienia systemu opieki i rehabilitacji.

Placówki oświatowe podejmowały działania nakierowane na uczniów z niepełnosprawnościami poprzez wczesną interwencję, terapię oraz różnorodne formy wsparcia w procesie edukacji, ale również na uczniów bez orzeczonej dysfunkcji, poprzez działania otwierające ich na świat osób niepełnosprawnych. Pomimo trudności na rynku pracy, podejmowane były różnorodne inicjatywy w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. We współpracy z organizacjami podjęto wiele inicjatyw zmierzających do zaspokojenia różnorodnych potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców powiatu i ich integracji ze społecznością lokalną.

Bardzo ważne było włączenie do działań samych osób niepełnosprawnych. Podejmowano działania mające na celu wsparcie rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych, a także osób pracujących na co dzień z niepełnosprawnymi, poprzez szkolenia, warsztaty, grupy wsparcia. Część zadań zrealizowana została niestety w ograniczonym zakresie, co spowodowane było przede wszystkim niewystarczającymi środkami finansowymi, w tym zmniejszającą się corocznie pulą środków PFRON przekazywanych na realizację zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej. Do obszarów, w których efekty działań były mniejsze niż zakładano należy zaliczyć przystosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych. Pomimo podjętych działań nie udało się również stworzyć pełnego systemu wsparcia w usamodzielnianiu się osób niepełnosprawnych oraz sprawnego systemu asystentów i wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Dalszego doskonalenia wymaga również system wymiany informacji dotyczących problematyki niepełnosprawności.

Na problemy osób niepełnosprawnych nadal wpływają warunki makroekonomiczne jak: niski poziom materialny, brak swobodnego dostępu do usług rehabilitacyjnych oraz bezrobocie, niski poziom kwalifikacji zawodowych, co powoduje, że konieczne jest doskonalenie systemu pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych i położenie nacisku na kompleksowość świadczonych usług.

Konieczne jest więc wdrażanie nowych i doskonalenie istniejących form wsparcia osób niepełnosprawnych.

Poszczególne jednostki zaangażowane w działania na rzecz osób niepełnosprawnych realizują cele operacyjne wynikające z Programu głównie poprzez wykonywanie zadań wynikających ze statutów i ustaw, jak również działań innowacyjnych.

Najczęściej wymieniane cele to wspieranie działalności osób niepełnosprawnych w kulturalno-rekreacyjno-sportowej sferze życia poprzez promowanie twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych, organizowanie imprez integracyjnych, wspieranie udziału osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych.

Ponadto prowadzone są działania z zakresu budowania systemu wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez zadania ciągłe, jak np. kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wobec środowiska osób niepełnosprawnych, tworzenie warunków wsparcia rodzinnego, społecznego i psychologicznego, w szczególności poprzez rozwój działań samopomocowych oraz wspieranie wolontariatu. Nie bez znaczenia pozostaje działalność związana z edukacją osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

Można zauważyć w roku 2018 również działania na rzecz likwidacji barier funkcjonalnych, w tym architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, które były realizowane w mniejszym lub większym stopniu w obiektach użyteczności publicznej najczęściej odwiedzanych przez osoby niepełnosprawne tj. przychodnia, szkoły.

Poszczególne jednostki wskazują także wykonanie swojego zadania z tego zakresu jako prace do realizacji w roku 2019.

Poprzez promocję i wspieranie działań prozdrowotnych w zakresie profilaktyki, np. w ramach akcji promujących zdrowy styl życia, pojawia się szansa na zapobieganie powstawaniu zjawiska niepełnosprawności. Natomiast aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu odbywa się przede wszystkim poprzez realizację usług rynku pracy.

Głównymi źródłami finansowania wymienionych w sprawozdaniu zadań są najczęściej środki z budżetów własnych, środki PFRON, oraz środki pochodzące ze składek członkowskich organizacji pozarządowych.

Dużą rolę odgrywają również środki pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych w ramach różnych programów pomocowych: z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w konkursach ofert ogłaszanych przez różne instytucje i fundacje.

Jednak oprócz środków finansowych, do skutecznej realizacji zamierzonych celów niezbędna jest współpraca władz powiatowych i gminnych, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, mogących wspierać przedsięwzięcie. Na bieżąco prowadzona jest baza organizacji pozarządowych oraz instytucji działających w środowisku osób niepełnosprawnych. Sukcesywnie likwidowane są bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej oraz w ciągach komunikacyjnych.

Mając na uwadze powyższe podsumowanie rok 2018 pod względem działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin można zaliczyć do udanych.

Realizując zadania wynikające z Programu można zauważyć pogłębiający się rozwój oraz współpracę pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami. Rozwijająca się idea partnerstwa jest procesem dynamicznym i wciąż ewaluje w kierunku podejmowania nowych i wspólnych przedsięwzięć. Należy podkreślić, że wiele podmiotów włącza się w proces rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, czym wspomaga działalność Powiatowego Urzędu Pracy, jako jednostkę aktywizującą, a także zachęca i angażuje się w poszukiwanie pracodawców do zatrudniania na otwartym rynku pracy osób niepełnosprawnych.

Pomimo tak dobrze rozwijającego się procesu wspierania osób niepełnosprawnych pewne obszary nadal wymagają ulepszenia, jak na przykład poprawa już istniejącej infrastruktury poprzez likwidację barier architektonicznych, zwiększenie nakładów finansowych na rehabilitację zdrowotną, umożliwienie dostępu do udziału w życiu kulturalnym i społecznym poprzez ulgowe czy darmowe korzystanie z dóbr kultury, a także komunikację lokalną.

Do poprawy zostało jeszcze kilka punktów Programu, które należy ulepszyć lub zmienić sposób ich funkcjonowania w kolejnych latach.

Poprawa dostępności architektonicznej do obiektów publicznych:

- więcej oznaczeń w języku Braille'a i piktogramów;
- likwidowanie barier w ogólnodostępnej przestrzeni (chodniki, zjazdy, oznakowania schodów, mat przed przejściami dla pieszych itd.)

- zwiększenie liczby podjazdów, wind i szerszych drzwi;
- powstanie kolejnego dziennego domu samopomocowego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną z miejscami hostelowymi;
- powstanie mieszkań chronionych i świetlic dla osób z różnymi niepełnosprawnościami;

Poprawa aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

- rozwój zatrudnienia wspomaganego – „nauka pracy w pracy”
- kierowane ofert pracy do osób, które mają problemy ze znalezieniem pracy i/lub utrzymaniem pracy bez wsparcia (osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawne intelektualnie, umysłowo, uszkodzenia mózgu, porażenia dziecięce itd.);
- rozwój podmiotów ekonomii społecznej: Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Spółdzielni Socjalnej – może działać jako zakład budżetowy gminy lub powiatu;
- promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych również poprzez zatrudnienie wspomaganie;
- rozwijanie doradztwa zawodowego w szkołach

Poprawa dostępności do rehabilitacji zdrowotnej oraz programów kompleksowego wsparcia rodziny, w której są osoby niepełnosprawne.

Informację opracowała - Ewa Arczewska – pracownik merytoryczny Działu ds. Osób Niepełnosprawnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Nadzór nad opracowaniem prowadziła - Agata Żędzian – Z-ca Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,

przy współpracy przedstawicieli różnych środowisk (samorządowych oraz społecznych).

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Wołomińskiego

Robert Perkowski